

HMS Älvsnabbens webbplats

Vid 20-årsträffen i Karlskrona 1998, till minne av vinterexpeditionen 1977-78, bestämdes, att Älvsnabben skulle ut på "nätet". Det var däcksmatros Johan Bruno, som först kläckte idén. Senare på kvällen diskuterade vi livligt vem, som skulle ta tag i det hela och hur denna webbplats skulle utformas. Jag åtog mig att göra arbetet och vår fartygschef Bertil Daggfeldt skulle ordna så, att vi kunde placeras på Marinens webbplats. Det senare visade sig omöjligt. Bertil ordnade då, att vi fick lägga vår webbplats hos Flottans Män, vilket, skulle det visa sig, var en bättre idé.

Från 25-årsträffen för resan 1977-78 där Stefan Leo utsågs av FC Bertil Daggfeldt till Internet-FC.

Fotograf Johnny Gustavsson, diskare på resan 1977-78

Under sommaren 1998 skapade jag sidorna om vår resa 1977-78 och lite allmänna sidor om själva fartyget och alla övriga långresor i korthet. Jag använde anteckningar från min egen resedagbok, delar ur FC Bertil Daggfeldts och fartygspastorn Börje Johanssons slutrapporter samt utdrag ur de samlade numren av Älvsnabbens egen tidning "Snabbnytt". Denna utgavs med pastorn som ansvarig utgivare varje dag, vi var till sjöss. Innehållet svarade besättningen för. Bilderna kom från mina egna samlingar och en del från Anders Börjesson, som var en av två fotografer ombord. I Snabbnytt hittade jag även korta beskrivningar från en del andra långresor.

Hösten 1998 "lades alltsammans ut", som det heter i den digitala världen, på Flottans Mäns webbplats. Kort därefter började jag få e-post från besättningsmän från andra långresor, vilka undrade, varför inte deras resa var med. Den första att höra av sig var Hans Wallengren (1971-72).

Stefan Leo i en fotoautomat på Martinique 1977.

Från denna kommandobrygga styrs numera Älvsnabben på sin långresa i cyberspace, den som aldrig tar slut.

Foto:Stefan Leo

Jag erbjöd honom, att skicka material från denna resa, vilket han med glädje gjorde. Resan 1971-72 blev alltså den andra, som beskrevs grundligt.

Sedan har det fortsatt komma post från gamla besättningsmän, som önskat få berätta om sina respektive resor. Det har varit allt ifrån f.d. värnpliktiga till f.d. fartygschefer! Älvsnabben gjorde ju 25 långresor mellan 1953-1980. Två av dessa gick jorden runt (54-55 och 66-67). Den sista vinterexpedition, som jag saknade beskrivning om, var den första 1953-54. Men runt juletid 2006 fick jag ett e-brev från Kjell Hartvig i Karlskrona, som varit med på denna resa. Han skickade bilder, karta och en beskrivning av resan. I och med detta var alla långresor med den gamla Damen nedtecknade och "cirkeln sluten"!

Härtill kommer att Älvsnabben även gjorde ett flertal sommarresor, vilket jag förstått av många kontakter. Bland annat var sjukvårdsbefälskurserna för blivande värnpliktiga marinläkare delvis förlagda till fartyget. Hitills har jag dokumenterat åtminstone 6 av dessa kortare sommarresor och framför allt den till USA:s 200-års jubileum 1976.

Den som hittills har bidragit med mest material är Dan Frostberg från Kalmar (heder åt honom!). Han har mycket utförligt beskrivit sin resa 1958-59 och skickat massor av bilder och annat. Därefter är nog resan 1977-78 fylligast.

På jordenruntresan 1966-67 var även vår dåvarande kronprins med som kadett. En av fotografierna från denna resa, Lars Thörnblad, har bidragit med massor med bilder på Kronprinsens tid ombord. Alla är godkända för publicering av Kungliga Hovet.

Det är idag 73 olika personer, som har varit faktsamlare i stort och smått. Alla dessa finns förtecknade på sidan "Om Älvsnabbens sidorna". Dessutom har jag fått ihop beskrivningar av långresor med andra fartyg under

Älvsnabben till ankars utanför Fort de France på Martinique i december 1977.

Foto: Stefan Leo

Ett gammalt vykort på Älvsnabben
Fotograf Okänd

de vintrar, som Älvsnabben stannade hemma. Jag har även fått berättelser och bilder från tiden före långresorna, då fartyget var i reguljär tjänst.

Jag har även fått post från andra runt om i världen, vilka på något sätt haft kontakt med fartyget i de många hamnar, hon besökt under alla de år, som långresorna pågick.

Några av de mest intressanta är enligt min uppfattning följande:

Kristina Baker bor i England. Hon blev döpt ombord när Älvsnabben besökte Bangkok 1955. Hennes svenska föräldrar bodde och arbetade för SAS i Bangkok, när hon föddes, men det fanns ingen svensk präst, som kunde döpa henne förrän Älvsnabben kom på besök. Kristina har beskrivit detta dop och besök på webbplatsen och jag har ofta kontakt med henne via e-post och även talat med henne per telefon.

Marie Garcia är bosatt i Oklahoma. Hennes farfar emigrerade till Puerto Rico 1917 och återsåg aldrig Sverige. När Älvsnabben kom på besök 1966, blev han bjuden på middag ombord och uppskattade mycket att få träffa svenskar och höra svenska talas efter så många år. Marie har skickat flera bilder och ett sånghäfte från denna middag. Jag har ofta kontakt med henne, eftersom hon är mycket intresserad av Sverige och svenska traditioner. Hennes farfar var ju svensk.

Sopfie Wisting växte upp i Balboa vid Panamakanal. Hennes mamma är svenska och pappan fransman. Innan Älvsnabben kom på besök, var hon inte så intresserad av Sverige och svenskar, men efter att ha blivit bjuden på middag ombord vid besöket 1979 och hon fått träffa de trevliga svenska kadetterna, berättade hon, att hon helt ändrat uppfattning, eftersom de var så artiga och trevliga mot henne. Hon följde sedan med dem och visade nattlivet i Balboa. Hennes föräldrar, som skulle gå hem senare på kvällen, visste inte om, att hon hade gett sig iväg ut på stan med kadetterna, så de och FC började

Medaljong med karta över resvägen som kunde köpas inför varje långresa.

leta runt i skeppet, eftersom de trodde, att hon var kvar ombord någonstans. Hon fick en ordentlig utskällning efteråt! Numera bor Sophie i Sverige men minns fortfarande fartygets besök från sin ungdom.

Barry Williscroft bor i Vancouver (en ö utanför Kanadas västkust). Han mailade till mig och berättade, att han 1976 hittat en frälsarkrans, som bar Älvsnabbens namn i havet utanför kusten. Han undrade naturligtvis, vad detta var för ett fartyg. Inte förrän han många år efteråt hittade Älvsnabbens webbplats på internet, förstod han, varifrån den kom. Den har suttit upphängd i hans föräldrars hus i många år.

Marianne Killen från Houston, Texas, mailade till mig, efter att ha hittat webbplatsen och undrade, vilket år fartyget hade varit i Houston, eftersom hon och hennes man bjudit in ett par av besättningsmännen på grillfest och rodeo. Jag lyckades hjälpa henne med rätt år (1974-75) och det visade sig, att förmodligen är det Conny Magnusson, som skrivit om den resan och som också var med på den aktuella grillfesten.

Under åren som gått, sedan hemsidan startade, har det kommit andra uppgifter om fartyget och minnessaker allt ifrån mössband och cigarettändare till hyttventiler m.m. Ingemar Midlöv upplyste mig om, att namnskylt och ankare finns vid entrén till skrotfirman Stena utanför Karlskrona. Det var ju den firman, som högg upp henne. Ingemar berättade även, att en av barlaststenarna skulle finnas nedlagd på Fisktorget inne i själva staden med en mässingsskylt påsatt. Vid jultid 2006 ringde en man från Småland och berättade, att han läst om stenen på webbplatsen och att han hade den hemma hos sig! Han hade i sin tur köpt den tillsammans med en massa gammal marin kommunikationsutrustning på en auktion och i en av dessa lådor låg stenen med sin mässingsskylt. Denna sten finns numera hemma hos mig. Men frågan är, om det verkligen är den sten, som skulle ha legat på Fisktorget eller om det florerar fler stenar med mässingsskyltar?

TL Carl f Ebelings krumelur "Älvsnobben" som roade oss i Snabbnytt för resan 1977-78.

FC Bertil Daggfeldt serveras den första flygfisken som landade ombord på resan 1977-78 av VPL Mats Rofors. Fotograf antingen Anders Börjesson eller Arne Svensson (fartygsfotograferna på resan 1977-78)

Från Folke Holms barn har jag även fått ett antal delar och minnessaker, som fanns i hans hem, när han gick bort 2003. Dit hörde bl.a. ventilen från den hytt, som Folke alltid bodde i ombord. Folke var ju en legendarisk chief under tio långresor och en sommarresa. Ingen kände båten som han. Han kallades ofta för Mr Älvsnabben. Alla dessa ovan nämnda delar och minnessaker är fotograferade och finns att beskåda på webbplatsen.

Webbplatsen har även blivit en samlingspunkt som sammanhållande för många resors jubileumsträffar. Jag har hjälpt till genom att lägga ut information om respektive träffar, anmälningssätt m.m. Därefter har jag dessutom flera gånger fått både bilder och berättelser, om hur träffarna förlöpte. Den mest intressanta hittills måste väl vara 50-årsträffen 2004 för jordenruntresan 1954-55!

Det finns nästan alltid något nytt att läsa på websidan. Dessutom har TL Carl F Ebeling från resan 1977-78 väckt liv i sin gamla krumelur Älvsnobben, som roade oss i tidningen Snabbnytt under vår resa. Älvsnobben återkommer cirka 1 gång per månad med en ny lustighet.

Webbplatsen har även blivit en riktig multimediasajt på senaste tiden. Det finns numera 28 olika ljudfiler med massor av originalljud från en del av resorna. Mest är det från resan 1977-78, där FC Bertil Daggfeldt och TL Carl F Ebeling bidragit med inspelningar från medhavda kassetbandspelare. Här kan man höra allt från Matildas rytmiska motorlunk i 116 varv per minut till vågskvalp från juldagen på Mayero Island 1978.

Folke Holms hyttventil som numera finns hemma hos Stefan Leo. Foto: Stefan Leo

Förmodligen den sten som skulle ligga på Fisktorget i Karlskrona.

Foto: Stefan Leo

Webbplatsen består idag av nästan 200 s.k. webbsidor och dessa innehåller oftast mycket mer text och bilder, än vad som ryms på en vanlig A4-sida. Det finns närmare 3000 bilder inlagda från vanliga foton, diabilder, vykort, tidningsurklipp och andra inskannade saker. 73 olika personer har hittills bidragit med texter och bilder. Alla 25 långresorna är dokumenterade och därtill kommer de sex kortare sommarresorna och lite från hennes vanliga tjänst före vinterexpeditionerna. Även ett antal långresor med andra fartyg är redovisade.

Jag undrar själv ibland, hur länge det kan fortsätta att komma in bidrag och hur stor denna webbplats egentligen kan bli för ett av Svenska Flottans stoltaste och säkert mest kända skepp!

För mig personligen har det blivit något av en rolig självpåtag, och ibland mycket tidskrävande, livsuppgift att dokumentera. Vem kunde tro det, när jag som solbränd, 20-årig värnpliktig skrovhantverkare mönstrade av från min fantastiska långresa den 16 mars 1978 i Karlskrona?

När min resa, 1977-78, hade 25-årsträff på sjöofficersmässen i Stockholm 1993 utsågs jag under högtidliga former av fartygschefen för vår resa, Bertil Daggfeldt, till Internet-FC för Älvsnabbens fortsatta färd i cyberspace. Jag mottog även en av Bertils skärmössor som gåva.

Ni som läser detta och känner, att ni vill bidra med något, stort som litet, är hjärtligt välkomna!

Stefan Leo

Namnet från aktern som skars ut och som än idag finns att beskåda utanför Stena i utkanten av Karlskrona.

Foto: Stefan Leo